



Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 16 oktober 2025, nr. IENW/BSK-2025/254624, tot wijziging van de Regeling beperking of verbod uitoefening burgerluchtverkeer in bepaalde gebieden 2018 en de Regeling zonering onbemande luchtvaartuigen in verband met het instellen van een verbod voor de bemande en onbemande luchtvaart in het luchtruim boven de Penitentiaire Inrichting Vught [KetenID 027733]

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat in overeenstemming met de Staatssecretaris van Defensie,

Gelet op artikel 5.10, eerste lid, onderdeel a, van de Wet luchtvaart en artikel 9 van het Besluit vluchtuitvoering;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De Regeling beperking of verbod uitoefening burgerluchtverkeer in bepaalde gebieden 2018 wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 5 worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een punt-komma, twee onderdelen toegevoegd, luidende:

- d. EHP 29 (Penitentiaire Inrichting Vught – bemand)
het gebied, begrensd door de lijn die de cirkel vormt met een straal van 1,7 nautische mijl (3.150 meter) vanuit positie 51°39'48.96" N005°15'22.68"E;
tot 1500 ft AMSL, dagelijks van 00.00 uur tot 24.00 uur lokale tijd;
- e. EHP 30 (Penitentiaire Inrichting Vught – onbemand)
het gebied, begrensd door de lijn die achtereenvolgens de volgende posities verbindt:
51°40'47.63" N005°15'46.80"E;
51°40'01.40" N005°16'28.04"E;
51°39'44.47" N005°16'54.41"E;
51°39'24.09" N005°16'22.09"E;
51°39'07.92" N005°15'59.56"E;
51°39'06.76" N005°16'03.57"E;
51°38'49.14" N005°15'19.25"E;
51°38'53.94" N005°15'01.29"E;
51°39'00.56" N005°14'46.44"E;
51°39'01.20" N005°14'43.63"E;
51°39'02.22" N005°14'33.07"E;
51°39'02.19" N005°14'30.00"E;
51°39'01.86" N005°14'26.98"E;
51°39'03.83" N005°14'22.29"E;
51°39'12.29" N005°14'08.90"E;
51°39'13.64" N005°14'07.02"E;
51°39'14.94" N005°14'06.65"E;
51°39'16.52" N005°14'06.70"E;
51°39'17.92" N005°14'07.37"E;
51°39'21.71" N005°14'10.53"E;
51°39'38.06" N005°14'19.53"E;
51°39'38.51" N005°14'16.61"E;
51°39'41.38" N005°14'07.50"E;
51°39'44.54" N005°14'00.83"E;
51°39'45.61" N005°14'00.93"E;
51°39'49.97" N005°13'57.53"E;
51°39'58.81" N005°13'59.53"E;
51°40'04.21" N005°14'01.39"E;



51°40'08.59" N005°14'04.18"E;
51°40'11.08" N005°14'06.88"E;
51°40'14.12" N005°14'06.71"E;
51°40'17.14" N005°14'10.03"E;
51°40'21.12" N005°14'12.73"E;
51°40'36.96" N005°14'23.86"E;
terug naar beginpunt;
tot 1500 ft ASML, dagelijks van 00.00 uur tot 24.00 uur lokale tijd.

B

Onder vernummering van het vijfde lid tot zevende lid worden in artikel 6 twee leden ingevoegd, luidende:

5. Het verbod, genoemd in artikel 5, onderdeel d (gebied EHP 29), is niet van toepassing op:
 - a. vluchten uitgevoerd met onbemande luchtvaartuigen, voor zover niet anders is bepaald in artikel 5, onder e, van deze regeling;
 - b. vluchten uitgevoerd met een vliegtuig of helikopter in het kader van de politietaak, bedoeld in artikel 3 van de Politiewet 2012;
 - c. vluchten uitgevoerd met een helikopter krachtens een AOC met voorziening A3-Emergency medical service (HEMS);
 - d. vluchten uitgevoerd door de brandweer.
6. Het verbod, genoemd in artikel 5, onderdeel e (gebied EHP 30), is niet van toepassing op:
 - a. vluchten uitgevoerd met bemande luchtvaartuigen, voor zover niet anders is bepaald in artikel 5, onder d, van deze regeling;
 - b. vluchten uitgevoerd in het kader van de politietaak, bedoeld in artikel 3 van de Politiewet 2012;
 - c. vluchten uitgevoerd door de brandweer;
 - d. vluchten uitgevoerd door de Dienst Justitiële Inrichtingen.

ARTIKEL II

In artikel 6, tweede lid, van de Regeling zonering onbemande luchtvaartuigen vervalt onderdeel z, onder vernummering van de onderdelen aa tot nnnnn naar z tot mmmmm.

ARTIKEL III

Deze regeling treedt in werking met ingang van 25 december 2025.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst. Van de regeling zal door de verlener van luchtverkeersdiensten mededeling worden gedaan door middel van luchtvaartpublicaties zijnde Notice to Airmen.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
R. Tieman*



TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

Sinds 1 juli 2022 is er sprake van een tijdelijk verbod voor burgerluchtverkeer boven de Penitentiare Inrichting Vught (hierna: PI Vught). Met de onderhavige regeling wordt het luchtruim boven de PI Vught en de directe omgeving permanent verboden voor bemand en onbemand burgerluchtverkeer.

2. Hoofdpijnen van deze regeling

De tijdelijke sluiting van het luchtruim boven de PI Vught geschiedde destijds op verzoek van de gemeente Vught. Dit verzoek werd ondersteund door de Minister voor Rechtsbescherming. Voor de omvang en duur van deze maatregel is aansluiting gezocht bij de aanwijzing op de grond van het gebied tot veiligheidsrisicogebied waartoe de burgemeester van Vught had besloten. De aanleiding voor de sluiting was met name een verhoogd risico op vluchtpogingen van gedetineerden met hulp van buitenaf door middel van het gebruik van luchtvaartuigen, en daarmee samenhangend, de mogelijkheid om met luchtvaartuigen inlichtingen in te winnen (luchtfoto's, films, etc.) met betrekking tot de (vitale) infrastructuur van de PI Vught en omgeving en de mogelijkheid om met luchtvaartuigen contrabande (wapens, verdovende middelen, communicatiemiddelen, etc.) binnen te brengen die een mogelijk gevaar voor de algehele veiligheid binnen de PI Vught kunnen veroorzaken. Deze luchtruimsluiting was van toepassing op bemand en onbemand luchtverkeer.

In 2023 heeft de Minister van Justitie en Veiligheid om een permanente sluiting van het luchtruim boven de PI Vught verzocht. Na het doorlopen van het daarvoor vereiste 'wijzigingsproces luchtruim en vliegprocedures'¹ om tot een dergelijke wijziging in het luchtruim te komen, wordt met de onderhavige regeling uitvoering gegeven aan dat verzoek. De regeling strekt tot het instellen van twee deels overlappende gebieden met beperkingen voor de burgerluchtvaart: een voor de bemande luchtvaart (EHP 29) en een voor de onbemande luchtvaart (EHP 30).

Deze beperkingen zijn ingesteld om redenen van openbare orde en veiligheid op grond van artikel 5.10, eerste lid, onder a, van de Wet luchtvaart. De radius en hoogte van het beperkingsgebied van de bemande luchtvaart is ongewijzigd ten opzichte van de tijdelijke luchtruimsluiting. Ook worden dezelfde uitzonderingen gemaakt voor politie-, HEMS- (Helicopter Emergency Medical Service) en brandweervluchten. Voor onbemande luchtvaartuigen is de radius van het beperkingsgebied kleiner van omvang. Dit is gerechtvaardigd omdat de snelheid van onbemande luchtvaart doorgaans lager ligt en daarmee de gewenste reactietijd behouden blijft. In aanvulling op de uitzonderingen die van toepassing waren op de tijdelijke luchtruimsluiting, is er een uitzondering opgenomen voor onbemande luchtvaartuigen van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Deze uitzondering is noodzakelijk omdat de DJI onbemande luchtvaartuigen inzet voor het monitoren van de PI Vught bij verhoogde dreiging. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als er surveillancecamera's uitgeschakeld zijn ten behoeve van bouwactiviteiten of als er sprake is van transporten of zittingsdagen met een hoger risico.

Op grond van artikel 5.10, vijfde lid, en artikel 11.9, eerste lid, van de Wet luchtvaart staat op overtreding van deze beperkingen een hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van ten hoogste de derde categorie.

Met deze regeling vervalt een kleiner permanent verbod voor onbemande luchtvaart boven en rondom de PI Vught dat als geografische zone is vastgelegd in de Regeling zonering onbemande luchtvaartuigen. Dit verbod bestond al vóór de tijdelijke luchtruimsluiting en was in stand gehouden zodat ook na afloop van de tijdelijke luchtruimsluiting het verboden zou zijn om met onbemande luchtvaartuigen in de directe omgeving van de PI Vught te vliegen. Met het permanent maken van de luchtruimsluiting heeft de kleinere geografische zone geen meerwaarde meer en kan deze vervallen.

3. Toezicht en handhaving

Het toezicht op de naleving van de bepalingen van de onderhavige regeling is belegd bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de politie. De onderhavige wijzigingen zijn voor een Handhaafbaarheid-, Uitvoerbaarheid- en Fraudebestendigheidstoets (HUF-toets) aan de ILT en aan de

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/05/25/wijzigingsproces-luchtruim-en-vliegprocedures>



politie voorgelegd. Zowel de politie als de ILT hebben geconcludeerd dat de regeling handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig is.

4. Internetconsultatie en regeldruk

Een ontwerp van de onderhavige regeling is in de periode van 3 juli 2025 tot en met 14 augustus 2025 opengesteld voor openbare internetconsultatie. Doel van deze consultatie was burgers en bedrijven te informeren over de in voorbereiding zijnde regelgeving en hen de gelegenheid te bieden een reactie te geven op het ontwerp. Er zijn 16 zienswijzen ingediend. De reacties op de internetconsultatie geven aan dat er begrip is voor de veiligheidssituatie omtrent de PI Vught, maar dat er vragen zijn met betrekking tot de doelmatigheid en het ontwerp van de luchtruimsluiting.

Allereerst zijn er twijfels over de doelmatigheid, omdat gesteld wordt dat kwaadwillenden zich niet aan een dergelijk verbod zullen houden. Uit evaluatie van de tijdelijke luchtruimsluiting blijkt dat het verbod wel doelmatig is. Er zijn namelijk minder meldingen van onbemande luchtvaartuigen, met een efficiëntere inzet van veiligheidsdiensten als gevolg. Er kan hierdoor sneller gereageerd en gehandhaafd worden op potentiële dreigingen en luchtvaartuigen die het gesloten stuk luchtruim schenden. Daarnaast uiten indieners hun zorgen over het introduceren van een permanent verbod in het al complexe Nederlandse luchtruim en de financiële gevolgen voor bedrijven en organisaties die gebruik willen maken van het luchtruim. Gezien de ingrijpende gevolgen ervan, wordt er terughoudend omgegaan met het instellen van permanente luchtruimsluiting. Initiatieven voor luchtruimsluitingen worden individueel beoordeeld en geparticipeerd bij belanghebbenden. Hierbij wordt afgewogen of het veiligheidsbelang opweegt tegen andere belangen. Vanwege de speciale status de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) van de PI Vught en de veiligheidsrisico's die er gelden, is er in dit concrete geval geconcludeerd dat een permanent verbod geoorloofd is.

Verder zijn er vragen gesteld over de omvang van de luchtruimsluiting. Indieners verzoeken om aanpassingen in de omvang van het gebied waar het verbod geldt, zoals het toestaan van dronegebruik bij recreatiegebied de IJzeren Man tot een hoogte van vijftig meter, of het verkleinen van het gebied in hoogte of diameter. De afmetingen van het verbod zijn tot stand gekomen op basis van onderzoek dat is uitgevoerd door (operationeel) experts van de politie. Hierbij is vastgesteld dat de huidige afmetingen minimaal nodig zijn voor effectieve handhaving en tijdige reactie op schendingen. Ook wordt er verzocht om duidelijke communicatie over de afwijkende gebieden voor bemande en onbemande luchtvaart. Voor bemande luchtvaart vindt de communicatie plaats via de luchtvaartgids (eAIP). Voor onbemande luchtvaart wordt het verbod zichtbaar in de bestaande drone-applicaties.

Tot slot is verzocht om extra uitzonderingen op het verbod. Indieners verzoeken om gebruik van het luchtruim toe te staan onder bepaalde voorwaarden, zoals registratie, zichtbaarheid via een transponder of toestemming van de locatiehouder. Ook wordt verzocht om uitzonderingen voor professionele drone-operators en wordt er verzocht om ballonvaarders te laten aansluiting op het kleinere beperkingengebied voor onbemande luchtvaart. Om redenen van veiligheid en handhaafbaarheid wordt er alleen onderscheid gemaakt tussen bemande en onbemande luchtvaart en worden er geen extra mogelijkheden geboden om onder voorwaarden gebruik te maken van het luchtruim. Het is van belang dat het luchtruim boven en rondom de PI Vught zo leeg mogelijk blijft, zodat de reactietijd en handhaafbaarheid van de politie en beveiligingsdiensten niet in het geding komen. Ook zou het toestaan van uitzonderingen risico's verhogen op het gebied van chantabiliteit, omdat legitieme gebruikers daardoor onder druk gezet kunnen door kwaadwillenden.

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het naar verwachting geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

5. Inwerkingtreding en vaste verandermomenten

De wijzigingsregeling treedt met ingang van 25 december 2025 in werking. Hierbij wordt op grond van Ar 4.17, vijfde lid, onderdeel d, van de Aanwijzingen voor de regelgeving afgeweken van de vaste verandermomenten om de wijzigingen in het luchtruim aan te laten sluiten bij de publicatie in de luchtvaartgids. Aanpassing van de luchtvaartgids vindt alleen plaats op vooraf gestelde data in Europees verband. Deze internationale regelgeving biedt onvoldoende ruimte voor toepassing van de beginselen van de vaste verandermomenten. Aangezien publicatie van deze regeling voor 25 oktober 2025 beoogd is, zal niet worden afgeweken van de minimuminvoeringstermijn.



Artikelsgewijs deel

Artikel I, onderdeel A

In artikel 5 van de Regeling beperking of verbod uitoefening burgerluchtverkeer in bepaalde gebieden 2018 zijn gebieden opgenomen waar ter bescherming van de veiligheid een verbod geldt voor burgerluchtverkeer. Aan dit artikel zijn twee artikelleden toegevoegd met de gebieden EHP 29 (Penitentiaire Inrichting Vught – bemand) en EHP 30 (Penitentiaire Inrichting Vught – onbemand), waar de uitoefening van burgerluchtverkeer verboden is.

Artikel I, onderdeel B

Aan artikel 6 van de Regeling beperking of verbod uitoefening burgerluchtverkeer zijn twee artikelleden ingevoegd met de vluchten waarop de verboden in de gebieden EHP 29 en EHP 30 niet van toepassing zijn. Hierin is, gezien de overlap van de twee gebieden, bepaald dat het verbod in gebied EHP 29 niet geldt voor onbemande luchtvaartuigen voor zover niet anders bepaald voor gebied EHP 30 en dat het verbod in gebied EHP 30 niet geldt voor bemande luchtvaartuigen, voor zover niet anders bepaald voor gebied EHP 29. Ook zijn politie-, HEMS-, en brandweervluchten uitgezonderd van het verbod voor EHP 29 en zijn vluchten van de politie, brandweer en de Dienst Justitiële Inrichtingen uitgezonderd van het verbod voor EHP 30.

Artikel II

Met deze wijzigingsregeling is aan artikel 5 van de Regeling beperking of verbod uitoefening burgerluchtverkeer een gebied opgenomen waar ter bescherming een verbod geldt voor de onbemande luchtvaart. Ten gevolge hiervan is de kleinere geografische zone met een verbod voor onbemande luchtvaartuigen in de open categorie overbodig en is ervoor gekozen om deze te laten vervallen.

Artikel III

Deze regeling treedt in werking met ingang van 25 december 2025, de datum waarop de relevante wijzigingen in de luchtvaartgids zijn gepubliceerd. Voor een nadere toelichting op de inwerkingtreding wordt verwezen naar het onderdeel 'Inwerkingtreding en vaste verandermomenten' van het algemeen deel van de toelichting.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
R. Tieman*